

Podsumowanie.

1. W 2018 roku w grupie chorób zakaźnych szerzących się drogą pokarmową wystąpił wzrost o 43% zachorowań na bakteryjne zakażenia jelitowe wśród dzieci do lat dwóch. Tendencja wzrostowa obserwowana jest także w zatruciach pokarmowych wywołanych przez pałeczki Salmonella.
2. Odnotowano jedno ognisko czerwonki bakteryjnej, którego przyczyną była *Shigella sonnei*. Zachorowania odnotowano wśród uczestników nieformalnego zlotu Rainbow Family, czyli Tęczowej Rodziny, coś na kształt współczesnych hippisów.
3. W roku 2018 w Polsce i w województwie podkarpackim odnotowano wysoki odsetek zachorowań na odrę. Przyczyną jest zawlekanie choroby z terenów innych krajów, które cechuje wysoka zapadalność oraz niski odsetek wyszczepionych osób.
4. Na obszarze województwa podkarpackiego utrzymuje się korzystna tendencja spadkowa zachorowań na wirusowe zapalenie wątroby typu B.
5. Na terenie województwa podkarpackiego obserwuje się stały wzrost zachorowań na boreliozę.
6. Mimo utrzymującego się na poziomie około 90%, odsetka dzieci zaszczepionych w zakresie szczepień obowiązkowych, w stosunku do roku 2017 obserwuje się spadek poziomu uodpornienia przeciętnie o 1-2%.
7. Kontrola urzędowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi prowadzona przez organy Państwowej Inspekcji Sanitarnej nie wykazała występowania w wodzie, wysoce niebezpiecznych dla zdrowia wskaźników.
8. Stwierdzane krótkotrwale, sporadyczne przekroczenia dopuszczalnych norm dotyczyły parametrów fizykochemicznych takich jak żelazo, mangan, jon amonowy oraz podwyższona barwa, zapach i mętność wody. Parametry te nie mają znaczenia zdrowotnego i nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia konsumentów.
9. Należy podjąć skuteczne działania w celu zwiększenia stopnia zwodociągowania powiatów: bieszczadzkiego, brzozowskiego, leskiego, lubaczowskiego, jasielskiego, strzyżowskiego, sanockiego, które posiadają najsłabiej rozwiniętą sieć wodociągową.
10. Systematycznie następuje poprawa warunków pobytu dzieci i młodzieży w szkołach i innych placówkach.
11. Utrzymuje się tendencja wzrostowa w zakresie liczby placówek zapewniających opiekę dzieciom do lat 3.
12. Obserwuje się stopniową poprawę infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach.
13. W grupie obiektów użyteczności publicznej poprawę stanu sanitarno-technicznego uzyskano w: ustępach publicznych i ogólnodostępnych, basenach, zakładach fryzjerskich, zakładach kosmetycznych, innych zakładach, w których są świadczone łącznie więcej niż jedna z usług fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu. Jednocześnie zaobserwowano pogorszenie się tego stanu w przypadku: hoteli, domów wycieczkowych, innych obiektów hotelowych oraz zakładów odnowy biologicznej.
14. W zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy uzyskano poprawę warunków pracy dla 2 101 pracowników
15. Przekroczenia wartości dopuszczalnych stężeń chwilowych (NDSCh) były przyczyną unieruchomienia 1 stanowiska pracy, do czasu poprawy warunków pracy.
16. W porównaniu z rokiem 2017 liczba stwierdzonych chorób zawodowych w województwie podkarpackim ma tendencję malejącą. W 2018 było ich 31.
17. Najwięcej chorób zawodowych notowano w leśnictwie, w służbie zdrowia oraz rolnictwie. Nadal dominuje borelioza jako choroba zawodowa.

Podsumowanie.

18. Spośród skontrolowanych obiektów żywnościowo-żywnościowych, zakładów produkujących lub wprowadzających do obrotu materiały i wyroby przeznaczone do kontaktu z żywnością niezgodnych z wymaganiami było 2,27%.
19. Tak jak w latach poprzednich największą liczbę zakładów produkcji żywności niezgodnych z wymaganiami stanowiły piekarnie.
20. W zakładach żywienia zbiorowego, zakwestionowano 7,08% ogółu pobranych do badań laboratoryjnych próbek.
21. Żywnienie dzieci i młodzieży uczęszczających do jednostek systemu oświaty zapewnia podaż niezbędnych składników odżywczych warunkujących utrzymanie zdrowia i prawidłowy rozwój fizyczny i umysłowy.
22. W 2018 r. w województwie podkarpackim nie stwierdzono ani jednego przypadku zatrucia grzybami trującymi.
23. W porównaniu do roku 2017 liczba decyzji unieruchomienia działalności obiektów żywnościowych w 2018 r. uległa zmniejszeniu o 19%.
24. Istnieje konieczność wzmożenia działań ukierunkowanych na wdrożenie oraz doskonalenie systemów związanych z bezpieczeństwem i higieną żywności.
25. W 2018 r. w zakładach lecznictwa zamkniętego wystąpiło 21 ognisk epidemicznych.
26. Postępowanie z odpadami medycznymi powstającymi podczas świadczenia usług medycznych spełnia obowiązujące w tym zakresie wymagania.
27. W 2018 r. Podkarpacki Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny wydał 18 postanowień stwierdzających znaczny wpływ na bezpieczeństwo pacjentów w związku z niezrealizowaniem założeń programów dostosowania. Nie wszystkie podmioty dostosowały pomieszczenia i ich wyposażenia do obowiązujących przepisów prawnych. Na tej podstawie zostało wydanych 11 decyzji nakazowych dotyczących naruszenia wymagań higieniczno-sanitarnych
28. Uchybienia stwierdzone w trakcie kontroli jednostek stosujących źródła promieniowania jonizującego głównie wynikają z braku właściwego nadzoru inspektorów ochrony radiologicznej nad harmonogramem działań w zakresie ochrony radiologicznej.
29. Pozytywnie oceniono stan nadzoru nad zdrowiem personelu obsługującego źródła pola-EM oraz ogółu ludności.
30. W dalszym ciągu oczekiwane są metody pomiarów źródeł pola-EM w ochronie zdrowia (diatermii, terapulsy i aparaty do elektrochirurgii) oraz dla wszystkich źródeł stosowanych w przemyśle.
31. W 2018 roku Państwowa Inspekcja Sanitarna realizowała na terenie województwa podkarpackiego szereg inicjatyw z zakresu promocji zdrowia, edukacji zdrowotnej czy profilaktyki chorób, które odpowiadają na potrzeby mieszkańców. Realizowano programy edukacyjne: „Podstępne WZW”, „Znamie! Znam je?”, „Wybierz życie, pierwszy krok”, „Moje dziecko idzie do szkoły”.
32. Unieruchomienie stacjonarnych sklepów spowodowało zwiększoną aktywność sklepów internetowych i dilerów, oferujących sprzedaż środków zastępczych czy nowych substancji psychoaktywnych.
33. Liczba prowadzonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną postępowań administracyjnych w związku z podejrzeniem lub stwierdzeniem naruszenia ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii kształtowała się na podobnym poziomie jak w roku 2017 i wynosiła 37.
34. Województwo podkarpackie w 2018 roku charakteryzował jeden z najniższych w Polsce współczynników zatruć, w przeliczeniu na 100 tysięcy mieszkańców i wynosił 2,44 przy średnim krajowym analogicznym współczynniku wynoszącym 11,08 przypadków.
35. W roku 2018 Państwowy Graniczny Inspektor Sanitarny w Przemysłu nie

Podsumowanie.

- wydał decyzji o zakazie wprowadzenia importowanych partii środków spożywczych do obrotu i - produkcji na terenie Unii Europejskiej.
36. Laboratoria WSSE współpracowały z NIZP-PZH w projekcie: „*Badania przeglądowe rozpowszechnienia pasożytów jelitowych w grupie dzieci w wieku przedszkolnym w Polsce*”,
37. W Laboratorium Diagnostyki Medycznej wdrożono badania mikrobiologicznej oceny mleka kobiecego, na potrzeby Banku Mleka Kobiecego.
38. Laboratorium Hałasu i Wibracji kontynuowało działania, dot. uznania nowych metod pomiarów hałasu „*Metody transformacji*” oraz „*Metody kondycjonowania danych wejściowych*” jako nadające się do stosowania w obszarze regulowanym prawnie. Przedmiotowe metody były tematem spotkania Grupy Ekspertów ds. Hałasu 39. W porównaniu z latami ubiegłymi stwierdza się spadek liczby opinii w sprawie uzgodnienia warunków realizacji przedsięwzięcia przed wydaniem decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, co wiąże się ze zmianą przepisów w tym zakresie.